

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216011586
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slovinský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7216011586.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slovinského a sudcov JUDr. Anny Kohutovej a JUDr. Mareka Dudíka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 18. augusta 2022, v trestnej veci obžalovaného A. B. C. pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 3. 9.2021 sp.zn. 5T/116/2016 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného A. B. C..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 5T/116/2016 zo dňa 3.9.2021 bol obžalovaný A. B. C. uznaný vinným prečinom všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, 3 písm. a/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v Košiciach na ulici D. E. X dňa 23.09.2014 v čase okolo 19,40 hod. F. G. E. XX H. X. poschodí, ktorého vlastníkom je D. B. B., dal v kuchyni na plynový sporák piecť zemiakové hranolky, pričom počas prípravy jedla tomu nevenoval pozornosť, následkom čoho došlo k vznieteniu jedla v hrnci od tepla plynového sporáka a požiaru, ktorý bol ohlásený na operačné stredisko Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru o 19,44 hod., jeho následnému rozšíreniu do priestoru bytu, kde požiarom, ktorý smeroval po elektrických rozvodoch a po plynovom rozvode až na strechu bytového domu, bolo zasiahnuté bytové jadro a zariadenie kuchyne bytu, čím takto svojim konaním bezprostredne ohrozil na živote a zdraví 20 obyvateľov prítomných v čase požiaru v bytovom dome a takto vzniknutým požiarom a jeho hasením bola pre vlastníkov bytu D. B. B., I. J., K. K., J. J., B. I., I. G. a L. M. na ulici D. E. X v Košiciach spôsobená škoda v celkovej výške 36.405,90 €.

Bol mu za to uložený podľa § 285 ods. 3, § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Trestného zákona okresný súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 2,5 (dva a pol) roka.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodených Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700 a L. M., nar. XX.XX.XXXX v Trenčíne, trvale bytom N., O. X, prechodne bytom N., D. X s nárokmi na náhradu majetkovej škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote zhlásil obžalovaný odvolanie. V písomných dôvodoch odvolania, ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu obžalovaný uviedol, že predmetné rozhodnutie bolo vydané po tom, ako Krajský súd v Košiciach, na základe uznesenia zo dňa 18.06.2019, sp. zn. 6To/33/2019 zrušil predchádzajúci rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu, aby ju znovu prejednal a rozhodol.

V obnovenom konaní súd zabezpečil a prečítal odborné vyjadrenie Hasičského a záchranného zboru a znalecký posudok č. 3/2020 z odboru Ochrana pred požiarimi, odvetvie Zisťovanie príčin vzniku požiarov, Protipožiarna bezpečnosť stavieb a vypočul znalca Ing. Jozefa Cinculu, spracovateľa uvedeného znaleckého posudku.

Dňa 3.9.2021 bol vo veci vypočutý znalec Ing. Jozef Cincula, ktorý zotrval na záveroch podaného znaleckého posudku č. 3/2020 a súčasne bližšie objasnil svoje zistenia a s nimi súvisiace skutočnosti. Znalec pri výsluchu uviedol, že právne predpisy neustanovujú povinnosť vykonania kontroly spotrebiča na plynne palivo umiestneného v byte a je na vlastníkovi bytu, či si takúto kontrolu zabezpečí, pričom sa odporúča vykonať kontrolu spotrebiča každý rok. Ďalej znalec konštatoval, že v prípade, ak nebola dodržaná odstupová vzdialenosť spotrebiča od horľavých konštrukcií a horľavých materiálov, t. j. v tomto prípade vzdialenosť sporáka od umakartového jadra, mohli byť porušené povinnosti v zmysle Vyhlášky MV SR č. 401/2007 Z. z. Znalec taktiež uviedol, že umakart je z hľadiska reakcie na horenie zaradený v triede D až F. Ide teda o horľavý materiál u ktorého dochádza k rýchlejšiemu vzplanutiu, rýchlejšiemu vzniku požiaru, dôsledkom čoho je jeho hasenie v prípade požiaru omnoho náročnejšie. Znalec taktiež konštatoval, že uhasiť umakartovú stenu je obtiažnejšie, pričom z hľadiska potreby hasebných látok a umakartu je potrebné brať do úvahy aj schopnosť väčšieho tlenia a zabezpečiť kontrolu, aby nedošlo k jeho ďalšiemu vznieteniu vplyvom väčšieho množstva vzduchu.

Znalec taktiež uviedol, že v prípade, ak by bol sporák opatrený plechovým, výklopným krytom, oddialil by sa čas vzniku požiaru a teda by mal obžalovaný viac času na svojpomocné zhasenie požiaru. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sporák takýmto výklopným krytom opatrený nebol.

V rámci výsluchu dňa 3.9.2021 znalec na otázku aké povinnosti má osoba, ktorá práve používa plynový spotrebič odpovedal, že spotrebič sa môže používať len ak je v technicky vyhovujúcom stave, nad spotrebičom musí byť zabezpečený dozor.

Trestný zákon účinný od 1. januára 2006 v § 8 definuje trestný čin ako protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak Trestný zákon neustanovuje inak. Citovanou definíciou zákon jednak zdôrazňuje svoj kogentný charakter a jednak definuje trestný čin ako primárne formálnu kategóriu (na rozdiel od Trestného zákona č. 140/1 961 Zb.). Zákon totiž predpokladá, že čin, ktorý vykazuje znaky uvedené v osobitnej časti Trestného zákona, je aj protiprávny - pokiaľ nejde o okolnosti vylučujúce protiprávnosť. Výnimkou z definície trestného činu ako formálnej kategórie je ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák. o prečine ktorá ustanovuje, že ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná, nejde o prečin. Protiprávnosť činu sa musí skúmať vždy, t. j. tak pri činoch ktoré vykazujú znaky prečinov, ako aj pri zločinoch a obzvlášť závažných zločinov. Pri prečinoch sa však okrem toho musí vždy skúmať aj závažnosť prečinu v zmysle ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák.

Nespochybnuje, že zanedbal svoje povinnosti, keď obsluhu spotrebiča nevenoval dostatočnú pozornosť, resp. nezabezpečil nad týmto potrebný dozor počas jeho prevádzky. Na druhej strane poukazuje aj na ďalšie okolnosti, ktoré v nemalej miere k vzniku a rozšíreniu požiaru prispeli. Tieto spočívajú predovšetkým v skutočnosti, že spotrebič nebol zabezpečený výklopným plechovým krytom, ktorý mohol v nemalej miere spomaliť šírenie požiaru. Taktiež nemožno s určitosťou potvrdiť, že sporák bol vo vyhovujúcom technickom stave, nakoľko z dokazovania nevyplývalo, či boli dodržané minimálne bezpečné odstupové vzdialenosti sporáka od horľavého umakartového jadra. Rovnako tak nemožno bez pochybností prijať záver o tom, že spotrebič bol vo vyhovujúcom technickom stave. Z výsluchu znalca vyplynulo, že vlastník bytu nemá povinnosť zabezpečovať pravidelné revízie plynových spotrebičov, hoci sa odporúča, aby takáto kontrola bola vykonaná každý rok. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je však zrejmé, že sa jednalo o starý tepelný spotrebič nainštalovaný pravdepodobne v minulom storočí, ktorá skutočnosť sama o sebe vyvoláva pochybnosť o vhodnom technickom stave.

Podľa jeho názoru konajúci súd neskúmal mieru jeho zavinenia, hoci je z vykonaného dokazovania zrejmé, že k vzniku a rozšíreniu požiaru a spôsobeným dôsledkom prispeli podstatnou mierou aj ďalšie okolnosti nezávislé od neho, ktorý bol len nájomcom a nie vlastníkom bytu.

Z okolností prípadu je teda zrejmé, že ku vzniku škody v uplatnenej výške došlo spoluzavinením ďalších osôb a takúto okolnosť súd mal zohľadniť a určiť mieru jeho spoluzavinenia. Bolo preto povinnosťou súdu takúto okolnosť zohľadniť a priznať poškodeným voči škodcovi (páchateľovi trestného činu) náhradu škody len vo výške zodpovedajúcej miere spoluzavineniu páchatela.

Do pozornosti dáva prax civilných súdov, ktoré ustanovenie § 193 Civilného sporového poriadku vykladajú tak, že pokiaľ trestný súd vo výroku odsudzujúceho rozsudku ustáli, že následkom spáchania trestného činu je vznik škody v určitej minimálnej výške, je civilný súd povinný takto zistené závery trestného súdu v celom rozsahu rešpektovať. Civilný súd je viazaný minimálnou výškou škody zistenou v trestnom konaní, pričom v civilnom konaní môže zisťovať iba škodu vyššiu než bola ustálená v odsudzujúcom rozsudku.

Preto pokiaľ odvolací súd nedospeje k záveru že nejde o čin, ktorého závažnosť je nepatrná pre jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je potrebné sa vysporiadať so skutočnosťou ustálenia miery zavinenia tak, aby rozhodnutie nebolo v rozpore s princípom právnej istoty.

Vzhľadom na všetky doposiaľ uvedené skutočnosti a rozpory má za to, že nebolo preukázané, že došlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu a preto navrhol konajúcemu súdu, aby napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že ho spod obžaloby v celom rozsahu oslobodí.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného A. B. C. je nedôvodné.

Po podrobnom preštudovaní spisového materiálu dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutie Okresného súdu Košice II u obžalovaného A. B. C. je zákonné a správne. Okresný súd postupoval v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 18.6.2019 sp. zn. 6To/33/2019 a objasnil skutočnosti, na ktoré poukázal vo svojom rozhodnutí krajský súd. Súdom bol odstránený nedostatok týkajúci sa času spáchania skutku a po doplnení dokazovania bol stanovený na deň 23.9.2014 okolo 19:40 hod. F. G. E. XX H. X. poschodí v N. H. P. D. E. X. Taktiež bola odstránená pochybnosť spočívajúca v tom, že obžalovaný po tom, čo dal piecť hranolky zaspal a to tak, že v aktuálnom napadnutom rozsudku súd už konštatuje ako príčinu vznietenia jedla na plynovom sporáku nevenovanie pozornosti príprave jedla obžalovaným.

K odvolaniu obžalovaného A. B. C. je potrebné uviesť, že prvostupňový súd si v celom rozsahu osvojil závery znalca Ing. Jozefa Cinculu uvedené na hlavnom pojednávaní dňa 3.9.2021, s ktorými sa okresný súd náležite vysporiadal, potrebné ich rozanalyzoval a konkretizoval v dôvodoch napadnutého rozsudku. Nie je preto účelné uvedené závery znalca v tomto rozhodnutí znova opakovať a bližšie rozoberať. Znalec potvrdil, že plynový sporák bol na pôvodnom mieste a dodržaná bola aj 20 cm vzdialenosť od umakartového jadra bytu. Na druhej strane je potrebné súhlasiť s tvrdením znalca, že ak by bol plynový sporák opatrený plechovým výklopným krytom, čas vzniku požiaru by sa oddialil o nejakú minútu. Samotný plechový výklopný kryt by vzniku požiaru nezabránil a zohľadniť sa musí aj tá skutočnosť, že osoba používajúca plynový sporák musí zabezpečiť dozor nad ním a nemôže ho ponechať v prevádzke bez dozoru. Obžalovaný A. B. C. si bol vedomý, že uvedený sporák nemá výklopný kryt, ktorý by v prvom momente plnil funkciu tieniacej zábrany pre rozšírenie sálavého tepla a horľavé materiály by sa tak vznietili neskôr.

Krajský súd konštatuje, že pri manipulácii s plynovým sporákom došlo k porušeniu povinnosti užívateľom t.j. obžalovaným, ktorý počas prípravy jedla ponechal plynový sporák bez náležitého dozoru, čím tak spôsobil vznietenie pripravovaného jedla a s tým spojený aj vznik požiaru.

Obžalovaný A. B. C. spochybňuje vo svojom odvolaní a výpovedi, či plynový sporák bol v kritickom čase vo vyhovujúcom technickom stave, odvolací súd už vo svojom rozhodnutí zo dňa 18.6.2019 sp. zn. 6To/33/2019 poukázal na správu o odbornej prehliadke a skúške plynového zariadenia č. 030 OPOS/2014 a jej prílohy (č.l. 444, 447) ako aj na výpoveď technika D. B. Q., ktorý správu vypracoval.

Tento svedok na hlavnom pojednávaní zároveň potvrdil, že v rámci revízie vykonal tlakovú skúšku – skúšku tesnosti plynového sporáka v byte č. XX v N. H. P. D. E. X, pričom zariadenie vyhovovalo požiadavkám pre bezpečnú prevádzku.

Uvedené dôkazy odvolací súd vyhodnotil ako presvedčivé a postačujúce na vyslovenie záveru, že plynový sporák pred požiarom nebol poruchový a to aj s prihliadnutím na tvrdenie samotného obžalovaného A. B. C. na hlavnom pojednávaní prvostupňového súdu dňa 20.4.2018, keď uviedol, že plynový sporák bol v poriadku a na jeho nefunkčnosť majiteľa bytu nikdy neupozorňoval a neurobil to ani spolubývajúci I. E.. Svedok D. B. B. taktiež na hlavnom pojednávaní tvrdil, že s plynovým sporákom pred požiarom neboli žiadne problémy a obžalovaný neavizoval poruchu nikdy na plynovom spotrebiči a nenamietal ani jeho umiestnenie. Uvedené dôkazy jednoznačne vyvracajú a nepotvrdzujú námietky obžalovaného A. B. C. týkajúce sa závadovosti plynového sporáka v kritickom čase v predmetnom byte.

Okresný súd doplnil dokazovanie aj vyžiadaním odborného vyjadrenia Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Košiciach aby objasnil, či v kritickom čase v predmetnom obytnom dome v N., H. P. D. E. X boli dodržané protipožiarne opatrenia na účely zabezpečenia podmienok a na účinnú likvidáciu požiaru a zistil, že nedošlo k porušeniu predpisov podľa § 6a zákona 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov vlastníkom bytového domu, spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov a ani správcom bytového domu. Z uvedeného je zrejme., že postup pri likvidácii vzniknutého požiaru neovplyvnil výšku škody spôsobenú požiarom v kritickom čase.

K námietke obžalovaného, tiež uvedenej v podanom odvolaní, že škoda vznikla aj spoluzavinením ďalších osôb a preto bolo povinnosťou súdu túto okolnosť zohľadniť a priznať poškodeným náhradu škody len vo výške zodpovedajúcej miere jeho spoluzavinenia treba uviesť, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že požiarom, ktorý v kritickom čase z nedbanlivosti spôsobil obžalovaný A. B. C. vznikla škoda vo výške 36.405,90 eur. Pri ustálení výšky škody súd vychádzal zo znaleckého posudku znalca z odboru stavebníctvo odvetvie pozemné stavby.

Na druhej strane ale aby súd mohol prijať záver, či je spravodlivé, aby obžalovaný nahradil škodu v plnom rozsahu, alebo je možné zníženie náhrady škody z dôvodov hodných osobitého zreteľa (§ 450 OZ), by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného konania a ktoré by bolo zameraná na objasnenie vplyvu veku stavby ako aj na riešenia jej protipožiarnej bezpečnosti v čase projektovania predmetného bytového domu, a tiež posúdenia použitých stavebných materiálov, z ktorých bola stavba zhotovená. V neposlednom rade by bolo na mieste aj posúdenie vplyvu situovania bytu v bytovom dome – posledné podlažie, na šírenie požiaru až na strechu bytového domu a preto boli poškodení s nárokom na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd v súlade s ust. § 168 Tr.por. vyčerpávajúco a dostatočne sa zaoberal skutkovými zisteniami. Rozhodnutie okresného súdu ako aj odvolanie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok a preto ich nemožno posudzovať izolovane, ale komplexne a preto nie je účelom v tomto rozhodnutí podrobne rozoberať a opakovať dôkazy, na ktoré vo svojom rozhodnutí poukázal a s ktorými sa krajský súd v plnom rozsahu stotožnil.

Z registra trestov obžalovaného A. B. C. bolo zistené, že doposiaľ súdne trestaný nebol. Nedopustil sa na Slovensku ani žiadneho priestupku a viedol riadny život. Nebola zistená ani priťažujúca okolnosť, preto pri rozhodovaní o výmere trest odňatia slobody súd vychádzal z trestnej sadzby za použitia § 38 ods. 3 Tr. zák., pričom pri prevahe poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Pre prečin podľa § 285 ods. 3 Tr. zák. mu uložil trest na spodnej hranici, t.j. dva roky a mal za to, že takto uložený trest splní svoj účel (§ 34 ods. 1 Tr. zák.). Výkon uloženého trestu odňatia slobody mu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní dva a pol roka.

Správne rozhodol súd aj vo vzťahu k nárokom na náhradu majetkovej škody vo vzťahu k poškodenému L. M., nar. XX.X.XXXX v Trenčíne, bytom N., O. X, prechodne bytom N., D. X, ktorý nepreukázal uplatnenú výšku škody a navyiac za vchodové dvere bytu mu Stavebné bytové družstvo Košice II preukázateľne vyplatilo 678,50 eur a taktiež k poškodenej spoločnosti Allianz – Slovenská poisťovňa a.s., Dostojského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, keď ich s nárokmi na náhradu škody

odkázal na civilný proces, nakoľko je potrebné a nevyhnutné doplniť dokazovanie a toto by bolo nad rámec trestného konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol krajský súd tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. C. zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.